Cronfa Bensiwn Gwynedd

DATGANIAD O'R CYFRIFON 2018/19

ADRODDIAD NARATIF

Rhagarweiniad

Mae cyfrifon a nodiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd am 2018/19 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 6 i 39.

Mae'r cyfrifon yn cynnwys Cyfrif a Mantolen Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Cefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisïau Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Mae cyfrifon y Gronfa Bensiwn a'r nodiadau ynghlwm yn crynhoi trafodion ariannol ac asedau net ar gyfer darparu pensiynau a Buddiannau taladwy eraill ar gyfer cyn-weithwyr holl gyflogwyr y Gronfa, gan gynnwys Cynghorau Ynys Mon, Conwy a Gwynedd, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, Cartrefi Conwy, Cartrefi Cymunedol Gwynedd, amryw o gynghorau tref a chymuned, cyrff ar yr atodlen a chyrff a ganiateir.

Mae Datganiad o'r Cyfrifon a gwybodaeth pellach ar gael ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd sef www.cronfabensiwngwynedd.org.uk.

Mae gan y Gronfa ddau ddatganiad pwysig sydd yn gosod allan strategaethau er mwyn sicrhau bod y pensiynau wedi cael eu cyllido nawr ac yn y dyfodol fel a ganlyn:

- Datganiad Strategaeth Gyllido – mae'r datganiad yn gosod allan strategaeth penodol i'r gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymiadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd orau wrth symud ymlaen. Caiff ei adolygu bob tair mlynedd yn dilyn y prisiad actiwaraidd ac mae'n cynnwys cyfraddau unigol i bob cyflogwr ar gyfer y cyfnod dilynol.
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi – mae'r datganiad yn gosod y math o fuddsoddiadau a therfynau llydan ar gyfer bob math o buddsoddiad.

Mae'r ddau ddatganiad yma ar gael ar safle we y gronfa o dan yr adran buddsoddiadau.

Mae'n ofynnol i gael Prisiad Actiwaraidd bob tair mlynedd er mwyn sefydlu'r lefel asedau ar gael er mwyn talu pensiynau nawr ac yn y dyfodol. Bydd y prisiad nesaf fel ar 31 Mawrth 2019 a gwneir unrhyw newidiadau i gyfraniadau y cyflogwyr o 1 Ebrill 2020 ymlaen.

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Caroline Roberts
Rheolwr Buddsoddi
01286 679128

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae yn rhan o bolisi'r Gronfa i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Gronfa. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno, hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Gronfa Bensiwn ar yr adeg briodol.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y GRONFA BENSIWN

Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu (yn effeithiol yr ymddiriedolwr) ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran 151" hwnnw. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Gweinyddu hefyd yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

29 Gorffennaf 2019

Cadeirydd Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu

CYFRIFOLDEB Y PENNAETH CYLLID

Y Pennaeth Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir allan yn y *Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisïau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2019, ac incwm a gwariant y Gronfa Bensiwn am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

29 Gorffennaf 2019

Dafydd L. Edwards B.A., C.P.F.A., I.R.R.V.
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD
2018/19

CYFRIF Y GRONFA

31 Mawrth 2018 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2019 £'000
	Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
82,302	Cyfraniadau	7	67,930
3	Incwm arall	8	6
4,360	Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill	9	3,007
86,665	**Cyfanswm y cyfraniadau a dderbyniwyd**		**70,943**
(53,911)	Buddion a dalwyd neu sy'n daladwy	10	(59,213)
(2,306)	Taliadau i rai sy'n ymadael	11	(3,128)
(56,217)	**Cyfanswm y buddion a dalwyd**		**(62,341)**
(13,367)	Costau Rheoli	12	**(14,659)**
	Enillion ar Fuddsoddiadau		
15,155	Incwm buddsoddi	15	13,964
(252)	Treth ar incwm		(195)
41,758	Elw a (cholled) wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	16	135,660
56,661	**Enillion net o dreth ar fuddsoddiadau**		**149,429**
73,742	**Cynnydd yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn**		**143,372**
	Asedau net y Gronfa		
1,864,233	Ar 1 o Ebrill		1,937,975
73,742	Cynnydd yn yr asedau net		143,372
1,937,975			**2,081,347**

Mae'r nodiadau ar tudalennau 6 i 39 yn rhan o'r Datganiadau Cyllidol

DATGANIAD ASEDAU NET

31 Mawrth 2018 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2019 £'000
1,859,635	Asedau buddsoddi	16	2,054,595
44,352	Adneuon arian parod	16	538
1,903,987	**Cyfanswm Asedau Buddsoddi**		**2,055,133**
(4,690)	Ymrwymiadau buddsoddi	16	(123)
42,626	Asedau cyfredol	21	29,226
(3,948)	Ymrwymiadau cyfredol	22	(2,889)
1,937,975			**2,081,347**

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymiadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymiadau'r Gronfa ym mhrisiadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2016) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa yn gallu cwrdd â ymrwymiadau'r dyfodol. Dangosir gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 20.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL) ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd. Y Cyngor yw'r endid adrodd ar gyfer y Gronfa bensiwn hon. Crynodeb o'r Gronfa yw'r disgrifiad a ganlyn. Am fwy o fanylion, dylid cyfeirio at Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd 2018/19 a'r pwerau statudol sy'n tanategu'r cynllun, sef Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL).

a) **Cyffredinol**

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (fel y'i diwygiwyd).

Mae'n gynllun pensiwn budd-dal diffiniedig cyfrannol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrff ar yr atodlen, cyrff a benderfynir a chyrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwylio gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLlL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLlL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrff a ganiateir yn cynnwys cyrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Mae'r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr Atodlen	
Cyngor Gwynedd	Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Eilian
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GWE	NMWTRA
Cyrff a Benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyngor Cymuned Trefriw	Cyngor Tref Llanfairfechan
Cyrff a Ganiateir	
Addysg Oedolion Cymru (cynt CAG Coleg Harlech)	Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
CAIS	Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Canolfan Cynghori Conwy	Gyrfaoedd Cymru Gogledd Orllewin
Canolfan Cynghori Ynys Môn (hyd at 31/03/18)	Mantell Gwynedd
Cwmni Cynnal	Medrwn Môn
Cwmni'r Frân Wen	Menter Môn
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	
Cyrff Cymunedol a Ganiateir	
Cartrefi Conwy	Cartrefi Cymunedol Gwynedd
Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir	
ABM Catering	Caterlink
Superclean 1	Dawnus (Aeth i ddwylo'r gweinyddwyr ar 15/03/19)

c) **Cyllid**

Mae'r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa'n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau CPLlL (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 ac maent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensiynadwy'r aelod ar gyfer y flwyddyn ariannol oedd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2019. Hefyd mae'r cyflogwyr yn gwneud cyfraniadau sy'n cael eu gosod yn seiliedig ar y prisiad actiwaraidd a gynhelir pob tair blynedd. Gweithredwyd cyfraniadau cyflogwr newydd ar gyfer y tair blynedd o 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2020 yn dilyn y prisiad a wnaethpwyd ar 31 Mawrth 2016.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

d) **Buddion**

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y cynllun yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi'i adbrisio (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynau anabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

Mae'r buddion yn gysylltiedig â mynegai er mwyn glynu at y raddfa chwyddiant cyfredol.

NODYN 2 – SAIL PARATOI

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2019. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Côd Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018/19 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, na gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifo Genedlaethol (SCC) 19, yn Nodyn 20 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol, gan weithwyr a chyflogwyr fel ei gilydd, yn seiliedig ar groniad ar y raddfa ganrannol a argymhellir gan actiwari'r gronfa yn y cyfnod cyflogres y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daladwy dan atodlen cyfraniadau a gosodwyd gan actwari y Gronfa, neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad maent yn ddyledus.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymiadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus nes flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae'r gwerthoedd trosglwyddo'n cynrychioli'r symiau a dderbyniwyd ac a dalwyd yn ystod y flwyddyn i aelodau sydd naill ai wedi ymuno neu sydd wedi gadael y Gronfa yn ystod y flwyddyn ariannol ac maent yn cael eu cyfrifo yn unol â'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (gweler Nodiadau 9 a 11).

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn i'r Gronfa ac allan ohoni'n cael eu gwneud yn seiliedig ar dderbynion a thaliadau, ac fel arfer mae hyn yn digwydd pan dderbynnir neu pan ryddheir ymrwymiadau aelod.

Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn i'r Gronfa gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion ar sail derbynion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 9).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio'r gyfradd llog sy'n berthnasol i'r offeryn ariannol ar y dyddiad pan geir y llog neu ar darddiad y llog. Mae incwm yn cynnwys amorteiddiad unrhyw ddisgownt neu bremiwm, costau trafodi neu wahaniaethau eraill rhwng swm cario cychwynnol yr offeryn a'i swm pan fo wedi aeddfedu sydd wedi'i gyfrifo yn seiliedig ar y raddfa llog perthnasol.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cyn-ddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad
Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymiadau cyfredol.

e) Trethiant

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

f) Costau rheoli

Nid yw'r Côd yn gofyn am unrhyw ddadansoddiad o gostau gweinyddol y gronfa bensiwn. Fodd bynnag, er mwyn cael tryloywder gwell, mae'r Cyngor yn cyhoeddi costau rheoli'r gronfa bensiwn yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Costs.*

Costau gweinyddol

Cyfrifir am yr holl gostau gweinyddol ar sail croniadau. Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiynau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Mae costau cysylltiol rheoli, llety a gorbenion eraill yn cael eu dosrannu i'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau arolygu a llywodraethu

Cyfrifir am yr holl gostau arolygu a llywodraethu ar sail croniadau. Mae holl gostau staff, rheoli, llety a gorbenion eraill sy'n gysylltiedig â goruchwylio a llywodraethu yn cael eu dosrannu i'r Gronfa yn unol â pholisi'r Cyngor.

Costau rheoli buddsoddiadau

Cyfrifir am yr holl gostau rheoli buddsoddiadau yn seiliedig ar groniad.

Cytunir ar ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r ceidwad allanol yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau dan eu rheolaeth ac felly maent yn cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid. Yn ogystal roedd y Gronfa wedi negodi gyda Fidelity International y dylai elfen o'u ffi fod yn gysylltiedig â'u perfformiad. Daeth y trefniant hwn i ben ar 30 Medi 2016, ac ers hynny mae'r ffi yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau dan eu rheolaeth.

Mae cost derbyn cyngor ar fuddsoddiadau gan ymgynghorwyr allanol wedi'i gynnwys dan ffioedd rheoli buddsoddiadau.

Mae cyfran o gostau'r Cyngor sy'n gysylltiedig â'r amser a dreulir gan swyddogion yn rheoli buddsoddiadau yn cael ei godi ar y Gronfa.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae asedau ariannol wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw elw neu golled a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ased.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu fel a ganlyn:

i) Ecwiti
Penderfynir gwerth buddsoddiad lle bo pris marchnad ar gael yn rhwydd ar sail dyfarniad y pris marchnad ar ddiwrnod olaf y cyfnod cyfrifo.

ii) Offerynnau buddsoddi cydgyfrannog
Mae offerynnau buddsoddi cydgyfrannog yn cael eu prisio ar bris bid cau'r farchnad os yw prisiau bid a chynnig yn cael eu cyhoeddi; neu os mai dim ond un pris sydd ar gael, yna'r pris unigol adeg cau'r farchnad. Yn achos offerynnau buddsoddi cydgyfrannog sydd yn gronfeydd croniad, mae'r newid yng ngwerth y farchnad yn cynnwys incwm sydd yn cael ei ail-fuddsoddi yn y Gronfa, net o unrhyw dreth atal berthnasol.

iii) Ecwiti Preifat a Isadeiledd
Caiff buddsoddiadau mewn cronfeydd ecwiti preifat a isadeiledd phartneriaethau cofrestredig heb eu dyfynnu eu prisio ar sail rhaniad y Gronfa o'r asedau net yn y Gronfa ecwiti preifat neu'r bartneriaeth gyfyngedig gan ddefnyddio'r datganiadau ariannol diweddaraf a gyhoeddir gan y rheolwyr buddsoddi priodol mewn cydymffurfiad ag arweiniad SAARh. Mae'n bwysig adnabod natur oddrychol uchel o bennu gwerth teg ar fuddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd. Maent yn reddfol seiliedig ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych ymlaen ac sy'n cynnwys nifer fawr o ffactorau.

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balansau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian tramor, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw. Mae'r hyn a ddisgrifir fel 'Cyfwerth ag Arian Parod' yn cael eu diffinio fel buddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

j) Ymrwymiadau ariannol

Mae'r Gronfa'n cydnabod ymrwymiadau ariannol fel gwerth teg ohonynt ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ymrwymiadau ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn agored i'r ymrwymiad. O'r dyddiad hwn, bydd y Gronfa'n cydnabod unrhyw enillion neu golledion a ddaw yn sgil newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad.

k) Gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo teirblynyddol gan actiwari'r Gronfa yn unol â gofynion SCC19 a'r safonau actiwaraidd perthnasol.

Fel y caniateir dan SCC26, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 20).

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, The Equitable Life Assurance Society a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag adran 4(2)(b) Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (OS 2009/3093); yn hytrach fe'u datgelir fel nodyn (Nodyn 23).

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISÏAU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith heb eu dyfynnu

Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac is adeiladwaith gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo SAARh. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2019 yn £145.6 miliwn (£104.3 miliwn ar 31 Mawrth 2018).

Ymrwymiadau'r gronfa bensiwn

Cyfrifir ymrwymiadau'r gronfa bensiwn pob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag SCC19. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 19. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY'N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i'r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt yn y cyfrifon. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y datganiad asedau net ar 31 Mawrth 2019, ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw'r gwir ganlyniadau'n wahanol i'r rhagdybiaethau
Ecwiti preifat ac is adeiladwaith	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn cael ei bennu'n unol âg arweiniad y British Venture Capital Association. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru'n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â'r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith yn y datganiadau ariannol yn £145.6 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi'i nodi'n rhy isel neu'n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD ADRODD

Ar 10 Ebrill 2019 cytunodd arweinwyr yr UE i ymestyn erthygl 50 a allai oedi'r dyddiad y bydd y DU yn gadael yr UE tan 31 Hydref 2019. Er nad oes llawer o gytundeb ar delerau cytundeb ymadael terfynol, mae'n debygol y bydd goblygiadau tymor hir a thymor byr i unrhyw benderfyniad. Mae swyddogion a phwyllgor y Gronfa Bensiwn yn parhau i fonitro datblygiadau'n ofalus, gan gynnwys yr effaith ddisgwyliedig ar rwymedigaethau'r Gronfa a'i phortffolio buddsoddi.

NODYN 7 – CYFRANIADAU

Yn ôl categori

2017/18		2018/19
£'000		£'000
15,930	Cyfraniadau Gweithwyr/Aelodau	17,003
	Cyfraniadau Cyflogwyr :	
47,186	• Cyfraniadau arferol	50,821
19,186	• Cyfraniadau adfer diffyg	106
66,372	**Cyfanswm Cyfraniadau Cyflogwyr**	**50,927**
82,302	**Cyfanswm Cyfraniadau Derbyniadwy**	**67,930**

Yn ôl math o gyflogwr

2017/18		2018/19
£'000		£'000
29,868	Cyngor Gwynedd	22,410
48,301	Cyrff eraill ar yr atodlen	40,980
1,674	Cyrff a ganiateir	2,000
1,957	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,953
206	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	247
242	Cyrff a benderfynir	268
54	Cronfa gaeedig*	72
82,302		**67,930**

*Cronfa gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Bwyllgor Llysoedd Ynadon Gogledd Cymru a Theatr Ardudwy yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfa gaeedig.

NODYN 8 – INCWM ARALL

2017/18		2018/19
£'000		£'000
1	Llôg ar Gyfraniadau Gohiriedig	1
1	Incwm ar Gyfrifo Ysgariad	5
1	Incwm am Gyfrifo Gwerth Trosglwyddo	0
3		**6**

NODYN 9 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2017/18		2018/19
£'000		£'000
4,360	Trosglwyddiadau unigol	3,007
4,360		**3,007**

NODYN 10 – BUDDION A DALWYD

Yn ôl categori

2017/18		2018/19
£'000		£'000
42,708	Pensiynau	45,278
9,670	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	11,949
1,533	Buddion marwolaeth – lwmp swm	1,986
53,911		**59,213**

Yn ôl math o gyflogwr

2017/18		2018/19
£'000		£'000
15,454	Cyngor Gwynedd	16,494
26,173	Cyrff eraill ar yr atodlen	30,510
1,615	Cyrff a ganiateir	1,467
812	Cyrff cymunedol a ganiateir	963
42	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	61
70	Cyrff a benderfynir	225
9,745	Cronfa gaeedig	9,493
53,911		**59,213**

NODYN 11 – TALIADAU I RAI SY'N YMADAEL

2017/18		2018/19
£'000		£'000
143	Ad-daliadau i aelodau sy'n ymadael â'r gwasanaeth llai ad-daliadau treth	139
5	Taliadau i aelodau sy'n ymuno â chynllun y wladwriaeth	2
0	Trosglwyddiadau grŵp	984
2,158	Trosglwyddiadau unigol	2,003
2,306		**3,128**

Roedd y trosglwyddiad grwp yn 2018/19 i'r Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru

NODYN 12 – COSTAU RHEOLI

2017/18		2018/19
£'000		£'000
1,261	Costau gweinyddol	1,311
12,046	Costau rheoli buddsoddiadau (Nodyn 14)	13,283
60	Costau arolygaeth a llywodraethu	65
13,367		**14,659**

Paratowyd y dadansoddiad hwn o gostau rheoli Cronfa Pensiwn Gwynedd yn ystod y cyfnod yn unol â chanllawiau CIPFA.

NODYN 13 – COSTAU GWEINYDDOL, AROLYGIAETH A LLYWODRAETHU

2017/18 £'000		2018/19 £'000
	Costau gweinyddol	
514	Costau staff uniongyrchol	504
264	Costau uniongyrchol eraill	320
357	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	357
34	Ffioedd archwilio allanol	35
92	Ffioedd actiwaraidd	95
1,261		**1,311**
	Costau arolygaeth a llywodraethu	
60	Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiwn Lleol	65
1,321		**1,376**

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety. Gweler manylion pellach yn Nodyn 24.

NODYN 14 – COSTAU RHEOLI BUDDSODDIADAU

2017/18 £'000		2018/19 £'000
11,933	Ffioedd rheoli	13,166
50	Ffioedd gwarchodaeth	56
8	Gwasanaeth monitro perfformiad	13
55	Ffioedd ymgynghoriaeth buddsoddi	48
12,046		**13,283**

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno.

Mae'r costau rheoli buddsoddiad yn 2017/18 yn cynnwys £22,562 mewn perthynas â ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad a dalwyd i un o reolwyr buddsoddi'r Gronfa. Ni thalwyd dim ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn ystod 2018/19. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau (gweler Nodyn 16a).

NODYN 15 – INCWM BUDDSODDI

2017/18		2018/19
£'000		**£'000**
7,662	Difidendau ecwiti	6,309
544	Incwm ecwiti preifat	1,090
1,201	Is adeiladwaith	126
5,256	Buddsoddiadau eiddo wedi'u cyfuno	6,241
492	Llog ar adneuon arian parod	198
15,155	**Cyfanswm cyn trethi**	**13,964**

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r nifer a chostau cyfnewid trafodion.

NODYN 16 – BUDDSODDIADAU

2017/18		2018/19
£'000		**£'000**
	Asedau buddsoddi	
337,188	Ecwiti	0
1,412,705	Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio (CBP)	1,908,982
76,137	Ecwiti preifat (CBP)	107,218
28,173	Is adeiladwaith (CBP)	38,395
1,854,203		**2,054,595**
44,352	Adneuon arian parod	538
5,432	Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	0
1,903,987	**Cyfanswm asedau buddsoddi**	**2,055,133**
	Ymrwymiadau buddsoddi	
(4,690)	Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	(123)
(4,690)	**Cyfanswm ymrwymiadau buddsoddi**	**(123)**
1,899,297	**Asedau buddsoddi net**	**2,055,010**

Nodyn 16a – Cysoni symudiadau mewn buddsoddiadau a deilliadau

2018/19	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2018	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia-nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2019
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Ecwiti	337,188	115,778	(489,524)	36,558	0
Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio (CBP)	1,412,705	631,601	(216,255)	80,931	1,908,982
Ecwiti preifat / Is adeiladwaith (CBP)	104,310	43,758	(11,401)	8,946	145,613
	1,854,203	791,137	(717,180)	126,435	2,054,595
Adneuon arian parod	44,352			31	538
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	5,432				0
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(4,690)				(123)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				9,194	
Asedau buddsoddi net	**1,899,297**			**135,660**	**2,055,010**

2017/18	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2017	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia-nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2018
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Ecwiti	345,284	79,717	(89,912)	2,099	337,188
Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio (CBP)	1,342,335	153,278	(108,389)	25,481	1,412,705
Ecwiti preifat / Is adeiladwaith (CBP)	110,076	15,913	(27,847)	6,168	104,310
	1,797,695	248,908	(226,148)	33,748	1,854,203
Adneuon arian parod	49,248			188	44,352
Symiau derbyniadwy ar gyfer gwerthiant buddsoddiadau	630				5,432
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(235)				(4,690)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				7,822	
Asedau buddsoddi net	**1,847,338**			**41,758**	**1,899,297**

Cynhwysir costau trafodion, fel comisiwn, treth stamp a ffioedd trafodion eraill, yng nghost y pryniant a derbyniadau gwerthiant. Cyfanswm costau trafodion yn ystod y flwyddyn oedd £165,628 (2017/18 £103,937). Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau.

Nodyn 16b – Dadansoddiad o fuddsoddiadau

31 Mawrth 2018 £'000		31 Mawrth 2019 £'000
337,188	Ecwiti	0
961,611	Cronfa Ecwiti (CBP)	1,444,431
292,050	Cronfa Llog Sefydlog (CBP)	285,250
159,044	Cronfeyd Buddsoddiadau Eiddo (CBP)	179,301
76,137	Ecwiti preifat (CBP)	107,218
28,173	Is adeiladwaith (CBP)	38,395
1,854,203		**2,054,595**

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2018			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2019	
£'000	%		£'000	%
618,768	32.6	BlackRock	656,138	31.9
384,762	20.3	Fidelity	192,395	9.4
292,053	15.4	Insight	285,254	13.9
50,372	2.6	Lothbury	61,073	3.0
104,310	5.5	Partners Group	145,614	7.1
18,149	1.0	Threadneedle	20,862	1.0
48,604	2.5	UBS	50,182	2.4
382,279	20.1	Veritas	411	0.0
0	0.0	Partneriaeth Pensiynau Cymru	643,081	31.3
1,899,297	**100.0**		**2,055,010**	**100.0**

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y cynllun:

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2018			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2019	
£'000	%	**Buddsoddiadau**	£'000	%
324,729	15.6	Aquila Life UK Equity Index Fund	324,729	15.6
0	0	LF Wales PP Global Opportunities Equity Fund	322,200	15.5
0	0	LF Wales PP Global Opportunities Equity Fund	285,253	15.4
292,053	15.4	LDI Solutions Plus Bonds	285,251	13.7
337,295	15.7	Fidelity Institutional Select Global Equity	142,648	7.1
129,689	15.0	Aquila Life Global Dev Fundamental Fund	139,699	6.7

Nodyn 16c – Benthyca stoc

Mae'r Datganiad Strategaeth Buddsoddi yn nodi y caniateir benthyca stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Ar hyn o bryd, nid yw'r gronfa'n benthyca unrhyw stoc.

NODYN 17 – OFFERYNNAU ARIANNOL

Nodyn 17a – Dosbarthiad offerynnau ariannol

Mae polisïau cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddosbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymiadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2018				Fel ar 31 Mawrth 2019		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	**Benthyciadau a derbyniadau**	**Cost ymrwymiadau ariannol**		**Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled**	**Benthyciadau a derbyniadau**	**Cost ymrwymiadau ariannol**
£'000	**£'000**	**£'000**		**£'000**	**£'000**	**£'000**
			Asedau ariannol			
337,188			Ecwiti	0		
1,412,705			Cerbydau buddsoddi wedi eu pwlio (CBP)	1,908,982		
76,137			Ecwiti preifat (CBP)	107,218		
28,173			Is adeiladwaith (CBP)	38,395		
	79,923		Arian Parod		23,151	
	1,468		Arian Tramor		0	
	11,019		Dyledwyr		6,613	
1,854,203	**92,410**	**0**		**2,054,595**	**29,764**	**0**
			Ymrwymiadau ariannol			
		(8,638)	Credydwyr			(3,012)
		(8,638)		**0**	**0**	**(3,012)**
1,854,203	**92,410**	**(8,638)**		**2,054,595**	**29,764**	**(3,012)**

Nodyn 17b - Enillion a cholledion net ar offerynnau ariannol

31 Mawrth 2018		**31 Mawrth 2019**
Gwerth teg		**Gwerth teg**
£'000		**£'000**
	Asedau ariannol	
33,748	Gwerth teg drwy elw a cholled	126,435
188	Benthyciadau a derbyniadau	31
33,936	**Cyfanswm yr asedau ariannol**	**126,466**
	Ymrwymiadau ariannol	
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymiadau ariannol	0
0	**Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol**	**0**
33,936	**Asedau ariannol net**	**126,466**

Nodyn 17c – Gwerth teg offerynnau ag ymrwymiadau ariannol

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymiadau ariannol fesul dosbarth o offeryn o'i gymharu â'u gwerth teg.

31 Mawrth 2018			31 Mawrth 2019	
Gwerth cario	Gwerth teg		Gwerth cario	Gwerth teg
£'000	£'000		£'000	£'000
		Asedau ariannol		
1,210,252	1,854,203	Gwerth teg drwy elw a cholled	1,532,175	2,054,595
92,372	92,410	Benthyciadau a derbyniadau	29,764	29,764
1,302,624	**1,946,613**	**Cyfanswm yr asedau ariannol**	**1,561,939**	**2,084,359**
		Ymrwymiadau ariannol		
(4,675)	(4,690)	Gwerth teg drwy elw a cholled	(123)	(123)
(3,948)	(3,948)	Cost ymrwymiadau ariannol	(2,889)	(2,889)
(8,623)	**(8,638)**	**Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol**	**(3,012)**	**(3,012)**
1,294,001	**1,937,975**	**Asedau ariannol net**	**1,558,927**	**2,081,347**

Nid yw'r Gronfa wedi ymrwymo i unrhyw warantau ariannol sydd angen cyfrifo amdanynt fel offerynnau ariannol.

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario

Mae prisiad yr offerynnau ariannol wedi'i ddosbarthu'n dri lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1

Offerynnau ariannol Lefel 1 yw rhai ble mae eu gwerth teg wedi'i bennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth. Mae cynhyrchion sydd wedi'u dosbarthu fel rhai Lefel 1 yn cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, gwarantau sefydlog wedi'u dyfynnu, gwarantau cysylltiedig â mynegai wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned. Mae'r buddsoddiadau a restrir yn cael eu harddangos am y pris a gynigwyd amdanynt. Mae gwerth y pris a gynigir am y buddsoddiad yn seiliedig ar ddyfyniad marchnad cynigion y farchnad stoc dan sylw.

Lefel 2

Mae offerynnau ariannol Lefel 2 yn rhai ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael; er enghraifft, pan fo offeryn yn cael ei fasnachu mewn marchnad nad yw'n cael ei hystyried yn un weithredol, neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg a ble mae'r technegau hyn yn defnyddio mewnbwn sy'n seiliedig i raddau helaeth ar ganfyddiadau data'r farchnad.

Lefel 3

Mae offerynnau ariannol Lefel 3 yn rhai ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ganfyddiadau data'r farchnad. Gallai offerynnau o'r fath gynnwys buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu a chronfa o gronfeydd rhagfantoli, sy'n cael eu prisio gan ddefnyddio technegau prisio amrywiol sy'n gofyn am ddyfarniadau sylweddol wrth bennu rhagdybiaethau priodol.

Nodyn 17d – Prisiad gwerth teg yr offerynnau ariannol sy'n cael eu cario (parhad)

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion prisio'r SAARh ac US GAAP.

Mae'r tabl a ganlyn yn rhoi dadansoddiad o asedau ag ymrwymiadau ariannol y gronfa bensiwn wedi'i grwpio i Lefelau 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel sy'n cael ei rhagweld fel gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2019	**Pris y farchnad a ddyfynnwyd Lefel 1**	**Gan ddefnyddio canfyddiadau am y mewnbwn Lefel 2**	**Gan ddefnyddio mewnbwn sylweddol ble na cheir canfyddiad ohono Lefel 3**	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	1,797,728	256,867	2,054,595
Benthyciadau a derbyniadau	29,764	0	0	29,764
Cyfanswm yr asedau ariannol	**29,764**	**1,797,728**	**256,867**	**2,084,359**
Ymrwymiadau ariannol				
Ymrwymiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(123)	0	(123)
Cost ymrwymiadau ariannol	(2,889)	0	0	(2,889)
Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol	**(2,889)**	**(123)**	**0**	**(3,012)**
Asedau ariannol net	**26,875**	**1,797,605**	**256,867**	**2,081,347**

Gwerth ar 31 Mawrth 2018	**Pris y farchnad a ddyfynnwyd Lefel 1**	**Gan ddefnyddio canfyddiadau am y mewnbwn Lefel 2**	**Gan ddefnyddio mewnbwn sylweddol ble na cheir canfyddiad ohono Lefel 3**	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Asedau ariannol				
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	332,498	1,318,419	203,286	1,854,203
Benthyciadau a derbyniadau	92,410	0	0	92,410
Cyfanswm yr asedau ariannol	**424,908**	**1,318,419**	**203,286**	**1,946,613**
Ymrwymiadau ariannol				
Ymrwymiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	0	(4,690)	0	(4,690)
Cost ymrwymiadau ariannol	(3,948)	0	0	(3,948)
Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol	**(3,948)**	**(4,690)**	**0**	**(8,638)**
Asedau ariannol net	**420,960**	**1,313,729**	**203,286**	**1,937,975**

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg
Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau fel ei fod yn cadw lefel risg y farchnad y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y Gronfa Bensiwn.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae rhaglen reoli risg gyffredinol y Gronfa Bensiwn yn canolbwyntio ar ba mor anwadal yw'r marchnadoedd ariannol ac yn ceisio isafu'r effeithiau andwyol posib ar yr adnoddau sydd ar gael i dalu pensiynau. Mae'r Datganiad Strategaeth Gyllido a gynhyrchwyd gan yr Awdurdod Gweinyddu ar y cyd ag Actiwari'r Gronfa yn nodi sut bydd hydaledd a risg yn cael eu rheoli mewn perthynas ag ymrwymiadau. Mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi cynhyrchu'r Datganiad Strategaeth Gyllido hwn gan roi ystyriaeth gyffredinol i lefel y risg yn y polisi buddsoddi sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Egwyddorion Buddsoddi a gyhoeddwyd dan Reoliad 12 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 (y Rheoliadau Buddsoddi) a'r polisi cyllido sydd wedi'i nodi yn y Datganiad hwn. Bydd yr Awdurdod Gweinyddu'n parhau i adolygu'r ddwy ddogfen i sicrhau bod y proffil risg cyffredinol yn parhau'n briodol.

a) Risg y farchnad
Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, tra gwneud y mwyaf o'r enillion a geir wrth gymryd risg.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Cyngor a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol;
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill
Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'r sawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae hyn yn codi o fuddsoddiadau a ddelir gan y Gronfa ble bo ansicrwydd ynghylch eu pris yn y dyfodol. Mae pob buddsoddiad gwarantau yn cyflwyno risg o golli cyfalaf. Ac eithrio cyfranddaliadau a werthir am bris is, pennir y risg fwyaf sy'n deillio o offerynnau ariannol gan werth teg yr offerynnau ariannol. Mae'r colledion posib yn sgil cyfranddaliadau a werthir am bris is yn anghyfyngedig.

Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau a theclynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth y Gronfa fuddsoddi.

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn yn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2018/19.

Gan ddilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol ar enillion ar fuddsoddiadau, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi y Gronfa, mae newidiadau pris posib wedi cael eu pennu ar gyfer y gwahanol gategorïau o asedau sy'n cael ei ddal gan y Gronfa. Mae'r cyfraddau i'w defnyddio ar gyfer categorïau asedau'r Gronfa fel a ganlyn:

Math o ased	**Newid posib yn y farchnad (+/-)**	
	31 Mawrth 2018	**31 Mawrth 2019**
	%	%
Ecwiti'r DU	16.8	16.6
Ecwiti Byd-eang	17.9	16.9
Ecwiti Preifat	28.3	28.3
Incwm Sefydlog wedi eu pwlio	2.8	3.0
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	20.1	20.1
Eiddo	14.3	14.3
Arian	0.0	0.0
Y Gronfa Gyfan	12.6	12.3

Mae'r anweddolrwydd a nodir uchod yn gyson ag un gwyriad safonol yn newid gwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid arian tramor a chyfraddau llog, yn parhau'r un fath.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhris y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2019 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Cronfeydd Ecwiti	1,444,431	16.8	1,687,566	1,201,297
Cronfeydd Ecwiti Preifat	107,218	28.3	137,561	76,875
Cronfa Incwm Sefydlog	285,250	3.0	293,808	276,693
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	38,395	20.1	46,112	30,678
Cronfeydd Eiddo	179,301	14.3	204,941	153,661
Arian	26,752	0.0	26,752	26,752
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	**2,081,347**	**12.6***	**2,343,597**	**1,819,098**

* Mae gwerth yr holl gronfa yn y tabl uchod yn seiliedig ar 12.6% yn hytrach na cyfanswm y math o asedau unigol.

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Cronfeydd Ecwiti	1,298,799	17.6	1,527,528	1,070,060
Cronfeydd Ecwiti Preifat	76,137	28.3	97,684	54,590
Cronfa Incwm Sefydlog	292,050	2.8	300,227	283,873
Buddsoddiadau Amgen (Isadeiladedd)	28,173	20.1	33,837	22,511
Cronfeydd Eiddo	159,044	14.3	181,787	136,300
Arian	44,352	0.0	44,352	44,352
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	**1,898,555**	**12.6***	**2,137,773**	**1,659,337**

* Mae gwerth yr holl gronfa yn y tabl uchod yn seiliedig ar 12.6% yn hytrach na cyfanswm y math o asedau unigol.

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2018 a 31 Mawrth 2019 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2018 £'000	Fel ar 31 Mawrth 2019 £'000
Arian a chyfwerthoedd arian	37,038	22,614
Balansau arian parod	44,352	538
Cronfa Incwm Sefydlog	292,050	285,251
Cyfanswm	**373,440**	**308,403**

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2019	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	22,614	226	(226)
Balansau arian parod	538	5	(5)
Cronfa Incwm Sefydlog *	285,251	34,230	(34,230)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**308,403**	**34,461**	**(34,461)**

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2018	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	37,038	370	(370)
Balansau arian parod	44,352	444	(444)
Cronfa Incwm Sefydlog *	292,050	2,658	(2,658)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**373,440**	**3,472**	**(3,472)**

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Minimol fyddai'r effaith wedi bod o newid 1% mewn cyfraddau llog ar y llog a dderbyniwyd gan mai 0.79% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £166,303 am y flwyddyn.

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar warantau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nad yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£DU). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £DU.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae gan y Gronfa ymrwymiadau ecwiti preifat ac is adeiladwaith mewn arian tramor, (€256 miliwn a $88.6 miliwn). Mae'r ymrwymiadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymiadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 25. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymiadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn. Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymiadau ers 2005 felly mae'r ymrwymiadau wedi'i gydbwyso dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Mae'r tabl a ganlyn yn crynhoi pa mor agored yw'r Gronfa i newidiadau mewn arian fel ar 31 Mawrth 2019 ac fel ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol:

Agored i newidiadau mewn arian – math o ased	**Fel ar 31 Mawrth 2018 £'000**	**Fel ar 31 Mawrth 2019 £'000**
Ecwiti tramor a byd-eang	958,275	1,119,701
Cronfa Incwm Sefydlog byd-eang	292,050	285,250
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac isadeiladedd)	104,310	145,613
Eiddo tramor	1,808	1,000
Arian tramor	1,468	0
Cyfanswm yr asedau tramor	**1,357,911**	**1,551,564**

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddi data hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi y Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Ystyrir bod newid o 10% yn yr arian tramor yn rhesymol yn seiliedig ar ddadansoddiad ymgynghorwyr buddsoddi analytig y Gronfa o newidiadau hanesyddol hirdymor yn y cyfraddau cyfnewid ar ddiwedd y mis dros gyfnod treigl o 36 mis hyd at 31 Mawrth 2019. Y canran cyfatebol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu ar 31 Mawrth 2018 oedd 10%. Mae'r dadansoddiad yn tybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau llog, yn parhau'n gyson.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2019 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	**Swm cario fel ar 31 Mawrth 2019**	**Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion**	
		Gwerth ar gynnydd	**Gwerth ar leihad**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Ecwiti tramor a byd-eang	1,119,701	1,231,671	1,007,731
Cronfa Incwm Sefydlog byd-eang	285,250	313,776	256,726
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac is adeiladwaith)	145,613	160,174	131,052
Eiddo tramor	1,000	1,100	900
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**1,551,564**	**1,706,721**	**1,396,409**

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	**Swm cario fel ar 31 Mawrth 2018**	**Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion**	
		Gwerth ar gynnydd	**Gwerth ar leihad**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Ecwiti tramor a byd-eang	958,275	1,054,103	862,448
Cronfa Incwm Sefydlog byd-eang	292,050	321,255	262,845
Buddsoddiadau amgen (ecwiti preifat ac is adeiladwaith)	104,310	114,741	93,879
Eiddo tramor	1,808	1,989	1,628
Arian tramor	1,468	0	0
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**1,357,911**	**1,492,088**	**1,220,800**

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymiadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i beth risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartïon, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y canran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

O 17 Ionawr 2019

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	10.0%
Partneriaeth Pensiwn Cymru	28.0%
Insight	15.0%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Hyd at 16 Ionawr 2019

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Fidelity	19.0%
Veritas	19.0%
Insight	15.0%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil yr amrywiol bolisïau yswiriant a ddelir i ymdrin â gwrth bartïon sy'n diffygdalu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o Fuddsoddiadau Tymor Byr ac Adnau Arian, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwarged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwarged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc nid yw unrhyw arian gwarged yng nghyfrifon banc y gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor. Am fod y buddsoddiadau tymor byr yn cael eu gwneud mewn enw Cyngor Gwynedd maent yn dangos yn llawn ar fantolen y Cyngor. Elfen y Gronfa Bensiwn o'r buddsoddiadau tymor byr a'r adnau arian ar 31 Mawrth 2019 oedd £22.6m (£37.0m ar 31 Mawrth 2018).

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuon y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddosbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw. Cred y Cyngor ei fod wedi rheoli pa mor agored ydyw i risg credyd a dim ond un profiad o ddiffygdalu neu adneuon nad oes modd eu hadennill sydd ganddo, sef pan roddwyd Banc Heritable yn nwylo'r gweinyddwyr yn 2008. Gweler manylion llawn yn Nodyn 27.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiadau pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 26 mae dau gyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiadau eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraidd yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLlL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'r dystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 Rheoliadau CPLlL (Gweinyddu) 2008, rhwng y prisiad a gynhelir teirblynyddol.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y Gronfa Bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiadau i dalu pensiynwyr ac i fodloni ymrwymiadau buddsoddi.

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol system llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan yr Awdurdod Gweinyddol yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp yr Awdurdod Gweinyddol. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleuster hwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

NODYN 18 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod hwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2019, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £256m, sy'n cynrychioli 12.3% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2018: £202m, a oedd yn cynrychioli 10.5% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2019 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2018.

Risg ail ariannu
Y risg allweddol yw y bydd y Cyngor wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o offerynnau ariannol ei Gronfa Bensiwn pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Gronfa unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2008, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrisiad teirblynyddol er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2016.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido
Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido, yr Awdurdod Gweinyddu, gafodd ei adolygu fel rhan o Brisiad 2016.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- sicrhau hydaledd hirdymor y Gronfa dros y tymor hir. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i gwrdd a buddion holl aelodau/dibynyddion wrth iddynt ddod yn daladwy.
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog os yw'n rhesymol i wneud hynny.
- lleihau'r cyfraniadau ariannol tymor hir mae'r cyflogwyr yn talu i'r Cynllun drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau a rhwymedigaethau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwyso risg ac elw.
- i adlewyrchu nodweddion gwahanol y gwahanol gyflogwyr i bennu cyfraddau cyfraniadau drwy gael strategaeth gyllido clir a thryloyw sy'n dangos sut y gall pob cyflogwr gyfarfod a'u rhwymedigaethau dros y blynyddoedd i ddod.
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn benodol i'r rhai sy'n talu'r Dreth Cyngor yn sgil cyflogwyr yn diffygdalu ei rwymedigaethau pensiwn.

Amlinella'r Datganiad Strategaeth Cyllido sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwyso'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi yn is na'r gyfradd ddamcaniaethol sydd ei hangen i sicrhau bod eu cyfran nhw o'r Gronfa yn dychwelyd i gael ei ariannu'n llawn dros 20 mlynedd os yw'r rhagdybiaethau prisio yn cael eu cadarnhau. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymiadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido, fod yna siawns gwell na 66% o hyd y bydd y Gronfa yn dychwelyd i ariannu'n llawn dros y 20 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2016. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u prisio'n £1,525 miliwn ar 31 Mawrth 2016, yn ddigon i dalu 91% o'r ymrwymiadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y diffyg ym mhrisiad 2016 oedd £145 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol â'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2020 eu pennu yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Ragdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymiadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad prisio dyddiedig 31 Mawrth 2017.

Dull

Aseswyd yr ymrwymiadau drwy ddefnyddio dull buddion cronedig sy'n ystyried aelodaeth bensiynadwy hyd at y dyddiad prisio, ac yn ystyried cynnydd disgwyliedig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwyliedig cynharach o adael aelodaeth bensiynadwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymiadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa o'u gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2016 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	31 Mawrth 2016
Cyfradd disgownt	3.9%
Cynnydd mewn cyflog	2.1%
Cynnydd mewn pensiwn	2.1%

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwyliad oes yn seiliedig ar V*itaCurves y Gronfa* gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2013, sy'n tybio bod y gyfradd bresennol o welliannau wedi cyrraedd y brig a bydd yn cydgyfeirio at gyfradd hirdymor o 1.25% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwyliad oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

NODYN 19 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Rhagdybiaethau marwolaeth yn 65 mlwydd oed	**Gwryw**	**Benyw**
	Blynyddoedd	**Blynyddoedd**
Pensiynwyr cyfredol	22.0	24.2
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2016)	24.0	26.4

Mae copïau o adroddiad Prisiad 2016 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwngwynedd.org.uk

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2016
Ers y prisiant ffurfiol diwethaf, mae'r gwir ddychweliadau ar fondiau wedi disgyn gan gynyddu gwerth y rhwymedigaethau ond mae dychweliadau asedau wedi bod yn gryf dros y 3 blynedd. Mae'r ddau ddigwyddiad yn fras wedi effeithio'n debyg ar y sefyllfa cyllido.

Cynhelir y prisiad actiwaraidd nesaf fel ar 31 Mawrth 2019. Adolygir y Datganiad Strategaeth Cyllido ar yr un adeg.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido teirblynyddol, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar SCC19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddaru rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddaru'r rhagdybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 19) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau SCC19 ac SAA102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi prisio buddion salwch a marwolaeth yn unol â SCC19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2018 ac 2019, fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2018	**31 Mawrth 2019**
Rhagdybiaethau	**£m**	**£m**
Aelodau Gweithredol	1,378	1,674
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	385	434
Cyfradd ddisgownt	718	722
Cyfanswm	**2,481**	**2,830**

Fel y nodir uchod mae'r ymrwymiadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar SCC19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido teirblynyddol a gynhaliwyd yn 2016 (gweler Nodyn 19) gan fod SCC 19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

NODYN 20 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO (parhad)

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadau ar gyfer adroddiad SCC19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn:

	31 Mawrth 2018	31 Mawrth 2019
Rhagdybiaeth	%	%
Chwyddiant/cyfradd cynnydd mewn pensiwn	2.4	2.5
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	2.4	2.5
Cyfradd ddisgownt	2.7	2.4

Defnyddiwyd yr un dybiaeth hirhoedledd fel ar gyfer asesu'r sefyllfa cyllido fel y dangosir yn Nodyn 19 uchod.

Mae'r rhagdybiaeth cymudiad yn caniatáu i bensiynwyr y dyfodol dewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol o hyd at 50% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth cyn Ebrill 2008 a 75% o gyfyngiadau Cyllid a Thollau EM am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008.

Mae'r sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi'u nodi isod:

Sensitifrwydd i'r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy'n gorffen 31 Mawrth 2019	Amcan % y Cynnydd mewn Rhwymedigaethau	Amcan Swm Ariannol
	%	£m
0.5% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant pensiwn	9	245
0.5% y.f. o gynnydd mewn cyflog	2	59
0.5% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	11	325

Y brif ragdybiaeth demograffig yw'r tybiaeth hirhoedledd. At ddibenion sensitifrwydd, amcangyfrifir y byddai cynnydd o flwyddyn yn y disgwyliad oes yn cynyddu y rhwymedigaeth rhwng 3-5%.

NODYN 21 – ASEDAU CYFREDOL

31 Mawrth 2018 £'000		31 Mawrth 2019 £'000
842	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	1,227
2,508	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	3,682
2,238	Amrywiol ddyledwyr	1,704
5,588	**Cyfanswm dyledwyr**	**6,613**
37,038	Arian	22,613
42,626	**Cyfanswm**	**29,226**

NODYN 22 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

31 Mawrth 2018 £'000		31 Mawrth 2019 £'000
2,370	Amrywiol gredydwyr	1,922
1,578	Buddion sy'n daladwy	967
3,948	**Cyfanswm**	**2,889**

NODYN 23 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2018 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2019 £'000
Clerical Medical	3,506	3,851
Equitable Life	226	203
Standard Life	70	61
Cyfanswm	**3,802**	**4,115**

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r tri rheolwr fel a ganlyn:

	2017/2018 £'000	2018/2019 £'000
Clerical Medical	591	613
Standard Life	13	14
Cyfanswm	**604**	**627**

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gref rhwng y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,152,315 (£1,056,813 yn 2017/18) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r gronfa bensiwn a chyfrannodd £22.41m tuag at y Gronfa yn 2018/19 (£29.87m yn 2017/18). Ar ddiwedd y flwyddyn £1.921m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa yn bennaf mewn perthynas â chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2019 a £1.02m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau gan y Cyngor.

NODYN 24 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG (parhad)

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri cyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2018/19, derbyniodd y Gronfa lôg o £166,303 (£127,666 yn 2017/18) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu

Roedd dau aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2018/19 (yr aelodau pwyllgor J.B. Hughes a P. Jenkins). Yn ogystal, roedd aelodau'r pwyllgor S. W. Churchman, D. Cowans, S. Glyn, J. B. Hughes, A.W.Jones, P. Read a R.W. Williams yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Roedd dau aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2018/19 (yr aelodau bwrdd H. E. Jones a S.Warnes). Yn ogystal, roedd aelodau Bwrdd A.W. Deakin, A.L Lloyd Evans, O. Richards and H. Trainor yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Staff Rheoli Allweddol

Mae Cod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifon Awdurdodau Lleol yn eithrio awdurdodau lleol rhag gofynion datgelu staff rheoli allweddol SCC24, ar y sail bod y gofynion datgelu ar gyfer tal swyddogion a lwfansau aelodau yn y Cod yn bodloni gofynion datgelu staff rheoli allweddol SCC24. Mae hyn hefyd yn berthnasol i gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Gweler y dadleniadau gofynnol yng nghyfrifon Cyngor Gwynedd.

NODYN 25 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymiadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymiadau	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2018	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2019
	€'000	**€'000**	**€'000**
P.G. Direct 2006	20,000	776	776
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	2,712	2,096
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	12,133	8,147
P.G. Direct 2012	12,000	1,181	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	4,109	2,302
P.G Direct 2016	50,000	29,374	10,348
P.G.Global Value 2017	42,000	0	33,677
Cyfanswm Ewro	**256,000**	**55,722**	**63,964**
	$'000	**$'000**	**$'000**
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	1,225	1,082
P.G Secondary 2015	38,000	29,150	24,692
P.G Direct Infrastructure 2015	43,600	30,896	23,798
Cyfanswm Doleri	**88,600**	**61,271**	**49,572**

NODYN 25 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI (parhad)

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Partners Group, mae'r rheolwr buddsoddi yn buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac is adeiladwaith) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymiadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 26 - ASEDAU DIBYNNOL

Mae dau o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y gronfa bensiwn ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn diffygdalu.

NODYN 27 - YMRWYMIADAU DIBYNNOL

Ni nodwyd unrhyw ymrwymiadau dibynnol yn unol â'r eglurhad canlynol.

Achos McCloud

Pan gafodd strwythur budd-dal y CPLIL ei ddiwygio yn 2014, defnyddiwyd gwarchodaeth trosiannol i rai aelodau hŷn oedd yn agos at yr oedran ymddeol arferol. Mae'r manteision a gronnwyd gan yr aelodau hyn o 1 Ebrill 2014 yn amodol ar 'gynhaliaeth' sy'n golygu na allant fod yn is na'r hyn y byddent wedi'i dderbyn o dan y strwythur budd-daliadau blaenorol. Mae'r cynhaliaeth yn sicrhau nad yw'r aelodau hyn yn colli allan o gyflwyno'r cynllun newydd, trwy roi iddynt y manteision gorau o'r hen gynlluniau a'r cynlluniau newydd.

Ym mis Rhagfyr 2018 cadarnhaodd y Llys Apêl ddyfarniad ("McCloud / Sargeant") bod gwarchodaeth trosiannol tebyg oedd yn diogelu barnwyr hŷn a diffoddwyr tân o'r newidiadau yng nghynlluniau pensiwn y sector cyhoeddus yn 2015, yn anghyfreithlon ar sail gwahaniaethu ar sail oedran. Gofynnodd Llywodraeth y DU am ganiatâd i apelio i'r Goruchaf Lys ond gwrthodwyd yr apêl ar 27 Mehefin 2019. Disgwylir i oblygiadau penderfyniad y Goruchaf Lys fod yn berthnasol i'r CPLIL (a chynlluniau gwasanaeth cyhoeddus eraill) hefyd.

O ganlyniad, efallai y bydd angen gwella buddion a gronnwyd o 2014 fel bod yr holl aelodau, waeth beth fo'u hoedran, yn elwa o'r gynhaliaeth. Fel arall, gellir adfer mewn ffordd wahanol, er enghraifft trwy dalu iawndal. Yn y naill achos neu'r llall, y disgwyliad clir yw y bydd llawer mwy o aelodau yn gweld budd uwch yn hytrach na dim ond y rhai sy'n destun i'r gwarchodaeth ar hyn o bryd. Yn y sefyllfa yma, mae'n debyg y byddai cynnydd ôl-weithredol i fudd-daliadau aelodau, a fyddai yn ei dro yn arwain at gost gwasanaeth y gorffennol i gyflogwyr y Gronfa pan fydd y canlyniad yn hysbys.

Mae mesur yr effaith yma yn anodd iawn oherwydd bydd yn dibynnu ar yr iawndal a ddyfarnwyd, codiadau cyflog aelodau yn y dyfodol, hyd gwasanaeth ac oedran ymddeol, ac a yw aelodau (a pryd maent) yn tynnu'n ôl o wasanaeth gweithredol. Gall codiadau cyflog yn arbennig, amrywio yn sylweddol o flwyddyn i flwyddyn ac o aelod i aelod yn dibynnu ar ffactorau fel cyfyngiadau ar y gyllideb, perfformiad swydd a dilyniant gyrfa.

Mae Adran Actiwari'r Llywodraeth (GAD) wedi amcangyfrif mai'r effaith ar y CPLIL yn gyffredinol fyddai cynyddu rhwymedigaethau aelodau gweithredol o 3.2%, yn seiliedig ar set benodol o dybiaethau actiwaraidd. Y rhagdybiaeth cynnydd cyflog a ddefnyddiwyd gan GAD ar gyfer ei amcangyfrif oedd CPI + 1.5% y flwyddyn. Rhoddir disgrifiad llawn o'r data, y fethodoleg a'r rhagdybiaethau sy'n sail i'r amcangyfrifon hyn ym mhapur GAD, dyddiedig 10 Mehefin 2019.

Ym mhrisiad 2016, pennwyd y dybiaeth cynnydd cyflog tymor hir a fabwysiadwyd gan Gronfa Bensiwn Gwynedd yn gyfartal i CPI. Mae hyn yn golygu y tybir bod buddion cyflog terfynol a CARE yn ailbrisio yn unol â CPI. Mae hyn yn ei dro, oherwydd y gyfradd cronni mwy hael a gymhwysir i fudd-daliadau CARE, yn golygu na fyddai'r sail sylfaenol yn effeithio ar unrhyw aelodau, gan na fyddai buddion cyflog terfynol sy'n cynyddu yn unol â CPI yn fwy na gwerth buddion CARE sy'n cronni dros yr un cyfnod. Felly, at ddibenion adroddiad cyfrifo pensiwn 2018/19, nid oes unrhyw ymrwymiadau atebolrwydd ychwanegol i'w gydnabod ac ni fyddai achos McCloud yn cael unrhyw effaith ar yr ymrwymiadau a nodwyd.

Lleiafswm Cyfartal Pensiwn Gwarantedig
Cronnwyd isafswm pensiwn gwarantedig (GMP) yn y CPLIL o 6 Ebrill 1978 i 5 Ebrill 1997. Yn fras, mae'r GMP yn cynrychioli'r pensiwn lleiaf y mae'n rhaid i gynllun pensiwn galwedigaethol ei roi i aelod o'r cynllun yn lle Cynllun Pensiwn y Wladwriaeth ar Sail Enillion (SERPS).

Mae GMP yn eu hanfod yn anghyfartal oherwydd nifer o ffactorau, gan gynnwys yr oedrannau ymddeol gwahanol i ddynion (65 oed) a menywod (60 oed) a merched GMP benywaidd yn cronni ar gyfradd uwch. Er y gall hyn arwain at wahaniaethau mewn Gwerthoedd GMP, yr hyn a ystyriwyd yn fwy pwysig yw cyfanswm y mae'r aelodau'n ei dderbyn o'r CPLIL a'r wladwriaeth ac a yw hynny'n arwain at anghydraddoldeb. Yn y gorffennol, roedd y cyfrifoldeb dros dalu codiadau pensiwn blynyddol wedi'i rannu rhwng y gronfa CPLIL a'r wladwriaeth. Fodd bynnag, o ganlyniad i gyflwyno Pensiwn Gwladwriaeth Sengl newydd ym mis Ebrill 2016 daeth ansicrwydd ynghylch mynegu parhaus y swm GMP. Arweiniodd hyn at y Llywodraeth yn cyhoeddi ateb dros dro ar gyfer aelodau sy'n cyrraedd Oedran Pensiwn y Wladwriaeth rhwng 6 Ebrill 2016 a 5 Rhagfyr 2018, a gafodd ei ymestyn yn ddiweddarach i o leiaf 5 Ebrill 2021, sy'n golygu bod y gronfa CPLIL yn talu am bopeth h.y. pensiwn cychwynnol a phob cynnydd.

Mae Hymans Robertson, Actiwari'r Gronfa, wedi dweud, o ystyried bod yr ateb dros dro wedi ei ymestyn i 5 Ebrill 2021, eu bod yn bwriadu dilyn datrysiad tymor hir (h.y. ôl 2021) y Llywodraeth o drosi GMP i gynllun pensiwn ym mhrisiadau 31 Mawrth 2019. Bydd hyn yn arwain at gynnydd mewn ymrwymiadau o ganlyniad i'r cynllun yn talu codiadau GMP llawn i bob aelod sydd âg oedran pensiwn y wladwriaeth ar ôl 2016. Maent yn amcangyfrif bod effaith trosi GMP i gynllun pensiwn yn debygol o fod yn anfaterol i'r cyfrifon.

NODYN 28 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

a) Amhariadau am ddyledion drwg ac amheus
Fel y esbonnir yn Nodyn 5 nid oes unrhyw amhariad wedi ei gwneud ar gyfer dyledion drwg ac amheus.

b) Amhariad yr adneuon ym Manc Gwlad yr Iâ
Yn ystod 2008/09, roedd y Cyngor wedi adneuo £4m gyda Heritable Bank, banc wedi'i gofrestru yn y DU dan Gyfraith yr Alban. Roedd £565,200 o'r buddsoddiad hwnnw'n perthyn i'r Gronfa Bensiwn. Rhoddwyd y cwmni yn nwylo'r gweinyddwyr ar 7 Hydref 2008. Derbyniodd y Cyngor ddychweliad o £3,938,407, sef 98% gan y gweinyddwyr hyd at 31 Mawrth 2019.

NODYN 29 – CYHOEDDIADAU'R GRONFA BENSIWN

Cynhyrchir Adroddiad Blynyddol ychwanegol ynghylch y Gronfa Bensiwn. Mae'r ddogfen hon yn cynnwys cyfrifon y Gronfa yn ogystal â gwybodaeth bellach ynglŷn â gweithgareddau gweinyddu a buddsoddi. Mae'n cynnwys y dogfennau canlynol:

Datganiad Strategaeth Buddsoddi
Datganiad Strategaeth Gyllido
Datganiad Polisi Llywodraethu a'r Datganiad Cydymffurfiad a'r Drefn Llywodraethu
Datganiad Polisi Cyfathrebu

Gellir cael copïau ar safle we'r Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwngwynedd.org.uk ar dudalen buddsoddiadau neu drwy gysylltu â Mrs Caroline Roberts ar 01286 679128.

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i aelodau Cyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd

Adroddiad ar yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Barn

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys cyfrif y gronfa, y datganiad asedau net a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisïau cyfrifyddu pwysig. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2019 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodion ariannol y gronfa bensiwn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019, ac o swm a natur ei hasedau a'i rhwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r gofynion deddfwriaethol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2019.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol yn y DU (ISAs (DU)). Caiff fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hyn eu disgrifio ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol yn fy adroddiad. Rwy'n annibynnol ar y gronfa bensiwn yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, yn cynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol y mae Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU yn ei gwneud yn ofynnol i mi gyflwyno adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol:

- nid yw'r defnydd o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol; ac
- nid yw'r swyddog ariannol cyfrifol wedi datgelu yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd perthnasol a nodwyd a all fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r gronfa bensiwn i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Adrodd ar ofynion eraill

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol;
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; ac
- nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Ardystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y datganiadau ariannol, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am y fath reolaeth fewnol ag sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog ariannol cyfrifol i allu paratoi datganiadau ariannol heb unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am asesu gallu'r gronfa bensiwn i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n gymwys, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni thybir nad yw'n briodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol gyda'i gilydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilio sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

A Barrett

Anthony J Barrett
Dros ac ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru

24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

14/8/19